

Quadern de primària

Guia del professorat

PARLAMENT DE CATALUNYA

Guia d'ús de l'activitat 1: Descobrir el Parlament

Espai de l'activitat	Aula
Durada	60'
Tipus d'activitat	Individual
Material de l'activitat	Document de l'activitat
Material de l'alumne	Document de l'activitat i llapis

Objectius

Reconèixer i expressar terminologia bàsica parlamentària.

Tenir coneixement d'aquesta terminologia.

Continguts

Terminologia bàsica parlamentària.

Els sistemes de representació democràtics i els seus elements bàsics.

Procediments

Buscar terminologia bàsica.

Usar la terminologia sobre el vot, les seves característiques i el resultat de les votacions.

Actituds

Valorar el sistema de representació democràtic.

Demostrar interès per conèixer la institució parlamentària.

Observacions i orientacions didàctiques específiques sobre el desenvolupament de l'activitat

Posar en relleu els elements que configuren l'entorn parlamentari i especialment el català.

Observacions per a l'avaluació

Valorar el coneixement de la terminologia bàsica de l'entorn parlamentari.

activitat

complementària a la visita

Primària: Descobrir el Parlament

1 Busca el significat de les paraules següents al diccionari:

a. democràcia

Sistema de govern en què el poble exerceix la sobirania.

b. vot

Acció per la qual una persona expressa la seva voluntat d'elegir una persona per a un càrrec o d'aprovar o rebutjar alguna proposició o mesura.

c. diputat | diputada

Persona que, per elecció, esdevé membre del Parlament.

d. parlament

Assemblea de representants dels ciutadans que delibera i aprova lleis.

e. sobirà | sobirana

Que té l'autoritat suprema.

2 El període de temps que hi ha entre una elecció i una nova elecció s'anomena *legislatura*. La durada màxima d'una legislatura és

☐ un any ☐ dos anys ☐ tres anys ☒ quatre anys ☐ cinc anys

- 3** En les democràcies la votació per a elegir diputats i diputades ha de ser secreta, lliure, igual i directa. Digues què volen dir aquestes paraules

a. secret | secreta

Vot exercit sense haver de dir a ningú a favor de qui s'ha votat.

b. lliure

Vot exercit de manera que l'elector o electora pot votar a favor de qualsevol persona que es presenti a les eleccions.

c. igual

Vot que té el mateix valor que els altres.

d. directe | directa

Vot que pot ésser exercit únicament i exclusivament per la persona que hi té dret.

- 4** El Parlament de Catalunya elegeix, entre els seus membres, qui ha de ser president o presidenta de la Generalitat. En una primera volta, cal que algú sigui votat per majoria absoluta per a poder ser president o presidenta. Si no té prou vots, es fa una segona votació, en què ja n'hi ha prou amb la majoria simple.

Què vol dir «majoria absoluta»?

La meitat més un dels vots afirmatius emesos pels diputats de què es compon la Cambra.

Què vol dir «majoria simple»?

Major nombre de vots afirmatius que de negatius dels vots emesos pels diputats en una votació. No s'hi compten les abstencions, els vots en blanc, ni els nuls.

Guia d'ús de l'activitat 2: L'entorn del Parlament

Espai de l'activitat	Parc de la Ciutadella
Durada	60'
Tipus d'activitat	Individual
Material de l'activitat	Document de l'activitat
Material de l'alumne	Document de l'activitat i llapis

Objectius

Orientar-se en l'espai. Reconèixer l'espai i saber-lo definir.
Demostrar haver-se iniciat en la comprensió del temps històric.
Tenir coneixement de si mateix en interacció amb l'entorn.
Reconèixer esdeveniments i llocs, i saber-los explicar i definir.
Valorar el medi a partir dels coneixements adquirits.

Continguts

Dades d'identificació personal i amb relació als espais on es desenvolupa la vida quotidiana.
Els sistemes humans i els seus components.
Fets i persones rellevants de la història de Catalunya.

Procediments

Interpretació i utilització de símbols i signes convencionals.
Orientació espacial emprant diferents direccions.
Utilització de diferents paràmetres de mesura del temps per a estudiar la història.

Actituds

Valorar el patrimoni.
Demostrar interès per conèixer manifestacions i fets històrics, socials i culturals.

Observacions i orientacions didàctiques específiques sobre el desenvolupament de l'activitat

Posar en relleu els elements de l'espai i el temps que configuren l'entorn.

Observacions per a l'avaluació

Valorar el coneixement de l'entorn com a font d'activitats i coneixements.

activitat²

complementària a la visita

Primària: L'entorn del Parlament

El parc de la Ciutadella es diu així perquè ocupa el lloc d'una fortalesa militar, és a dir, d'una «ciutadella». Aquesta fortalesa va ser construïda arran de la derrota de Catalunya el dia 11 de setembre de 1714 i va servir sobretot per a controlar la ciutat de Barcelona.

A la fortalesa es van tancar presos polítics, molts dels quals hi van ser executats. Els habitants de Barcelona odiaven la fortalesa i no la volien a la seva ciutat. Finalment, l'any 1868 el general Joan Prim va concedir que s'enderroqués la fortalesa. Però se'n van conservar tres edificis: el palau del governador, l'església i l'arsenal.

El parc conserva una sèrie d'elements de l'antiga fortalesa i uns altres que recorden la història de Catalunya, com els edificis construïts amb motiu de l'Exposició Universal que es va fer a Barcelona el 1888, i que, tot passejant, pots identificar.

1 Indica en el plànol on són ara:

1. L'antic arsenal (ara Palau del Parlament) (Marca'l amb un 1)
2. L'antic palau del governador (ara institut) (Marca'l amb un 2)
3. L'església (Marca-la amb un 3)

2 Ara anirem cap a la cascada. Aquesta gran font té una escultura que representa la deessa Venus. Abans, però, passaràs pel costat de la reproducció d'un animal prehistòric ja extingit.

1. De quin animal es tracta? **Mamut.**
2. Indica en el plànol el lloc del parc on hi ha aquest animal (Marca'l amb un 4)

3 A la plaça de la cascada hi ha una pèrgola metàl·lica. Si continues pel camí que passa pel costat d'aquesta pèrgola arribaràs a una terrassa on hi ha una escultura erigida al poeta Bonaventura Carles Aribau.

Aribau és l'autor del poema «Oda a la Pàtria» (1833), que es considera el text amb què va començar la Renaixença. La Renaixença tenia l'objectiu de recuperar la identitat i la memòria del poble català.

El poema comença així:

*Adéu-siau, turons, per sempre adéu-siau,
Oh serres desiguals, que allí, en la pàtria mia,
Del núvols e del cel de lluny vos distingia,
Per lo repòs etern, per lo color més blau.*

Quina penses que és «la pàtria mia» de la qual parla Aribau en el poema?

Catalunya.
.....

- 4 Des d'aquesta terrassa cal que busquis una escultura gran de metall feta per Antoni Clavé. És una escultura moderna dedicada a una exposició universal que es va fer aquí.

Recordes quin any es va fer aquesta exposició? 1888.

- 5 Un cop contestades les preguntes, continua el passeig pel parc, hi veuràs una sèrie d'edificis construïts amb motiu de l'Exposició Universal. Aquests són l'Umbracle, el Museu de Geologia, l'Hivernacle i l'antic restaurant de l'exposició convertit en museu.

Indica:

1. Què hi ha a l'antic restaurant? Museu de Zoologia.
2. Què hi ha a l'Hivernacle? Plantes que necessiten calor.
3. Què hi ha al Museu de Geologia? Minerals.
4. Què hi ha a l'Umbracle? Plantes que necessiten poc sol.

- 6 Ara has de buscar l'escultura d'un general a cavall. Quan l'hagis trobada, escriu:

1. Qui és el general? Joan Prim.
2. Per què creus que té una escultura al parc?

Per la concessió a la ciutat de l'enderrocament de les muralles i.

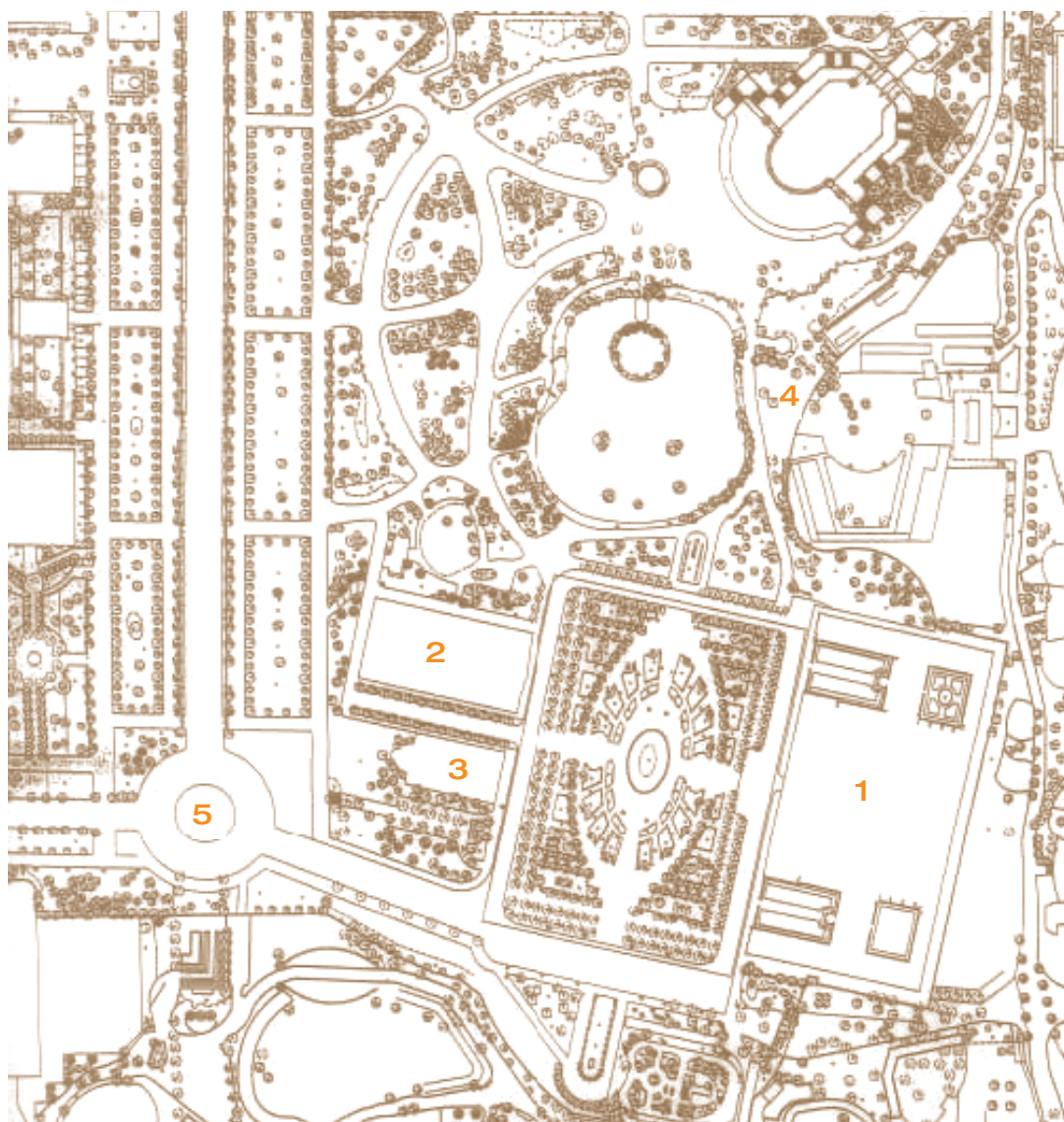
la transformació de la ciutat en parc.
.....

3. Indica en el plànol el lloc del parc on hi ha el monument (Marca'l amb un 5)

- 7** Si continues en direcció cap al Palau del Parlament, a la dreta hi ha una escultura de metall (una figura humana amb els braços aixecats). Aquesta escultura recorda la lluita dels catalans en defensa de la llibertat tant a Catalunya com a fora. Al pedestal d'aquesta escultura, en un costat, hi ha una placa.

Als voluntaris catalans morts a França i arreu del món en defensa de la llibertat, 1914-1918, 1939-1945.

- 8** Plànol del parc

- 9** Davant d'aquesta escultura, entre els edificis del Parlament, de l'església i de l'institut, abans hi havia la plaça d'armes de la Ciutadella, i ara hi ha un jardí amb un estany ovalat que té al centre una escultura anomenada *Desconsol*. Des d'aquí pots dibuixar la façana del Palau o qualsevol cosa o motiu que per a tu representi el Parlament.

Nom i cognoms

Centre educatiu

Guia d'ús de l'activitat 3:

Visita al Palau del Parlament

Espai de l'activitat	Palau del Parlament
Durada	45'
Tipus d'activitat	Individual i en grup o classe
Material de l'activitat	Quadern de primària
Material de l'alumne	Quadern de primària i llapis

Objectius

Orientar-se en l'espai. Reconèixer l'espai i saber-lo definir.
Reconèixer esdeveniments i institucions i saber-los explicar.
Reconèixer, valorar i complir les normes socials.
Respectar els valors morals, socials i ètics propis i d'altri a partir de l'exercici dels drets i els deures democràtics en les seves actuacions quotidianes.
Valorar l'entorn a partir dels coneixements adquirits.

Continguts

Drets i deures personals i col·lectius.
Els sistemes humans i els seus components.
Fets i persones rellevants de la història de Catalunya.

Procediments

Interpretació i utilització de símbols i signes convencionals.
Orientació espacial emprant diferents direccions.
Utilització de diferents paràmetres de mesura del temps per a estudiar la història.

Actituds

Consciència progressiva de la responsabilitat i de la presa de decisions.
Sensibilització pels drets i els deures humans.
Sentiment de pertinença a Catalunya.

Observacions i orientacions didàctiques específiques sobre el desenvolupament de l'activitat

Mostrar la importància dels drets i els deures. La integració de la persona dins dels grups.

Observacions per a l'avaluació

Valorar que els alumnes coneguin la institució parlamentària i els valors de la democràcia.

Quadern de primària

Presentació

La M. H. Sra.
Núria de Gispert i Català,
presidenta del Parlament
en la X legislatura

Benvolguda nena, benvolgut nen,

Catalunya és un país que té gent molt diversa, amb maneres diferents de vestir, de pensar, de fer; un país amb gent jove i gent gran, amb gent de ciutat i gent de poble, gent de la costa, del pla i de la muntanya. I quan s'han de prendre decisions que ens afecten, és bo que tots hi estiguem representats. Per això, potser deus haver sentit i vist que, de tant en tant, es fan votacions amb què les persones grans decidim qui volem que ens representi al Parlament.

Amb el quadern que tens a les mans podràs conèixer què és el Parlament de Catalunya i què hi fem els 135 diputats i diputades que el formem, i també el que significa: el Parlament és un lloc on es parla, on s'escolta els altres, on es prenen decisions, però, sobretot, és un lloc on tothom es respecta, perquè tothom representa ciutadanes i ciutadans de Catalunya.

Et demano que, d'ara endavant, a l'escola i a casa, vagis coneixent més i més el Parlament, que apren- guis a estimar-lo com una cosa ben teva, i que tam- bé facis teu el fet de saber parlar, de saber escoltar i, sobretot, de saber respectar, que són les carac- terístiques pròpies del parlamentarisme.

Núria de Gispert i Català

Presidenta del Parlament

1

Aquestes imatges representen el rei Jaume I, que és el que porta la corona, presidint una sessió de les Corts.

Quina diferència hi ha entre les dues imatges?

L'escut de Catalunya.

Quins territoris simbolitza el que falta a la imatge de la dreta?

Els territoris catalans.

La seu del Parlament es va inaugurar el 6 de desembre de 1932, però la dictadura del general Franco va anul·lar l'autogovern català. Després del restabliment de la democràcia i la Generalitat, l'any 1977, es van recuperar les institucions i, el 10 d'abril de 1980, el Parlament va tornar a ser la seva seu.

Inauguració
de la seu del
Parlament
el 6 de desembre
de 1932

2 Fes una creu a la resposta correcta

L'edifici del Parlament és...

- ☐ una antiga església
- ☐ una antiga escola convertida en palau
- ☒ un antic arsenal convertit en palau

L'edifici del Parlament és de l'època...

- ☒ del segle XVIII
- ☐ actual
- ☐ dels romans
- ☐ medieval

3 Indica sobre el plànol de la planta noble on són les sales següents:

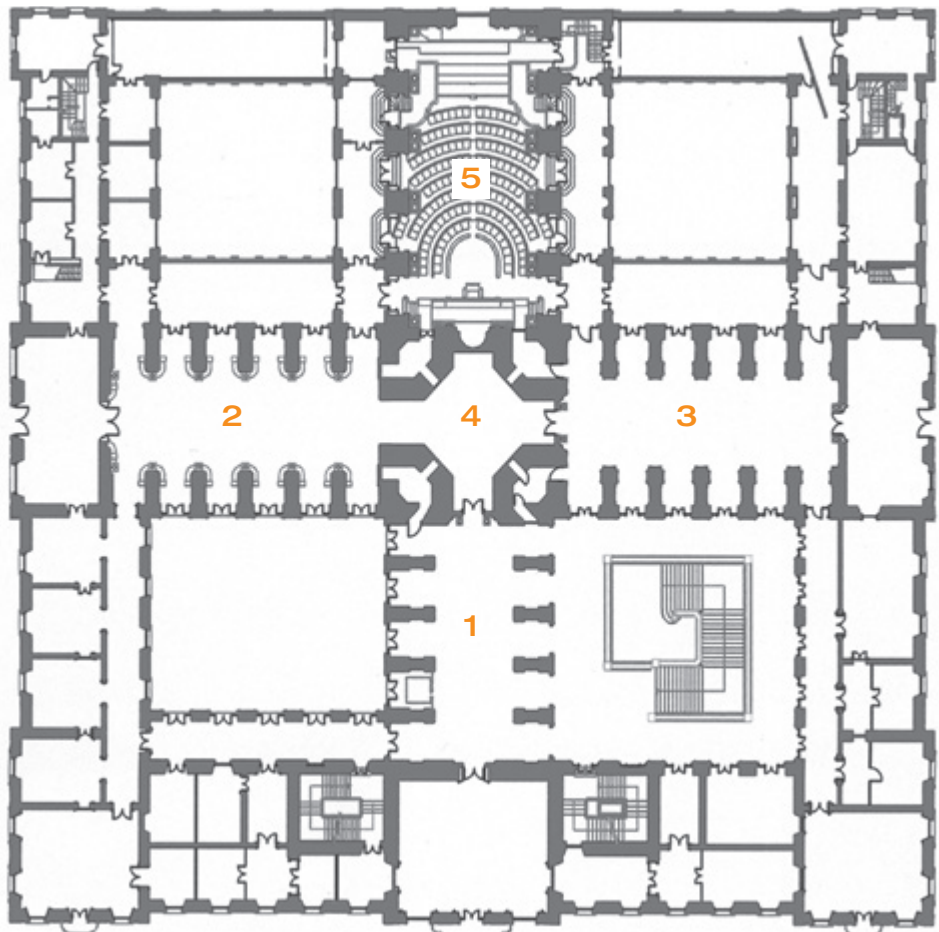
1 Saló dels
Canelobres

2 Saló Rosa

3 Saló Gris

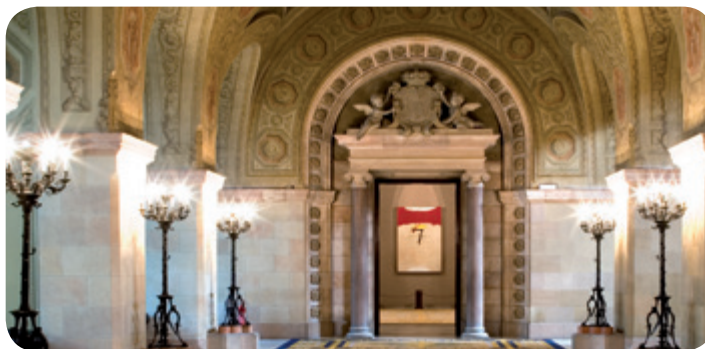
4 Rotonda

5 Saló de
Sessions

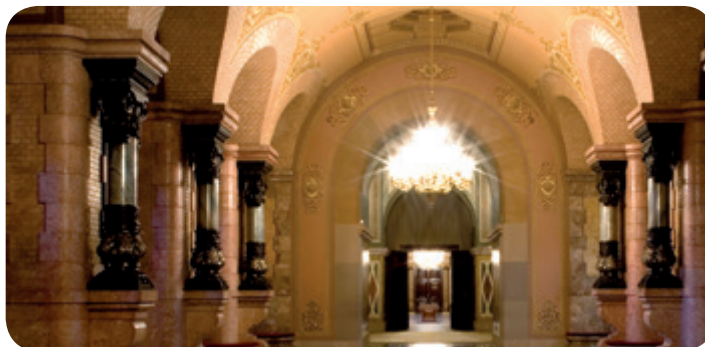
1 El Saló dels Canelobres

comunica l'escala noble amb la Rotonda. Hi trobem els escuts de la monarquia borbònica i dels comtes de Barcelona.

2 El Saló Rosa

comunica el despatx presidencial amb la Rotonda i amb el passadís esquerre del Saló de Sessions. Està decorat amb marbre i pedra de Montjuïc.

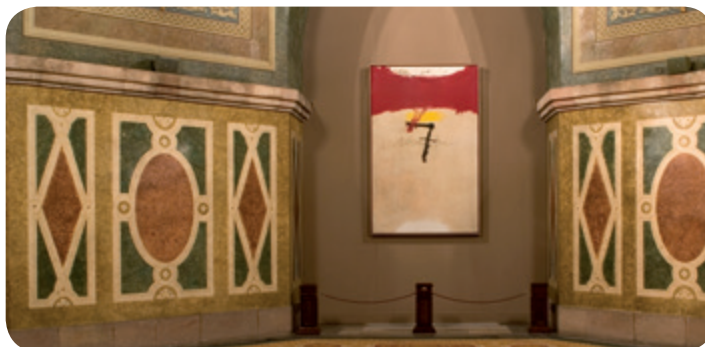
3 El Saló Gris

comunica la Sala 1 amb la Rotonda i amb el passadís dret del Saló de Sessions. Està decorat amb marbre gris.

4 La Rotonda

és el saló de forma octogonal que comunica els salons Rosa, Gris i de Canelobres i és on hi ha el quadre de Tàpies 7 de novembre.

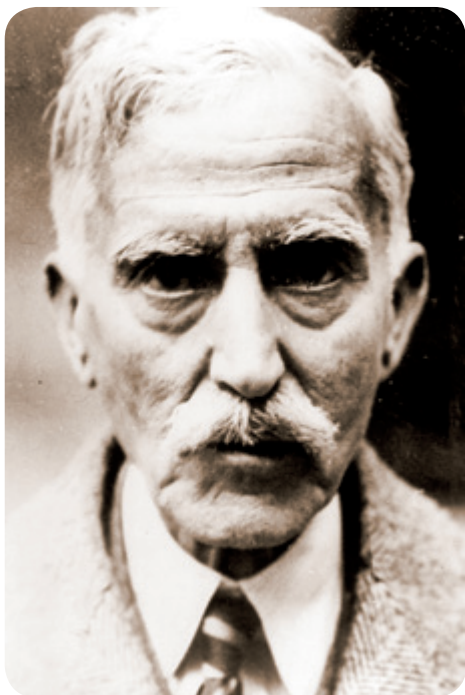
5 El Saló de Sessions

és el lloc on es reuneix el Ple del Parlament. En aquest saló, el 1932 s'hi va reunir el primer parlament democràtic de Catalunya.

- 4 El 1931, amb la Segona República, Catalunya va recuperar el govern propi i el Parlament, que van rebre el nom de Generalitat de Catalunya.

Aquí tens les fotografies dels primers presidents del Govern de la Generalitat i del Parlament. Indica com es deia cadascun.

Francesc Macià i Llussà.

Lluís Companys i Jover.

- 5 Escribeu el primer cognom dels diversos presidents del Parlament.

Des de l'any 1980 fins al 1984

Heribert Barrera i Costa

Des de l'any 1984 fins al 1988

Miquel Coll i Alentorn

Des de l'any 1988 fins al 1995

Joaquim **Xicoy**..... i Bassegoda

Des de l'any 1995 fins al 1999

Joan **Raventós**..... i Carner

Des de l'any 1999 fins al 2003

Joan **Rigol**..... i Roig

Des de l'any 2003 fins al 2010

Ernest **Benach**..... i Pascual

Des de l'any 2010

Núria **de Gispert**..... i Català

- 6 Com ja saps, l'Estatut d'autonomia és la llei de l'autogovern de Catalunya. Sabries dir quin any es va aprovar l'Estatut actual?

2006

Campanya de participació en el referèndum de l'Estatut celebrat el 18 de juny de 2006

Imatge dels membres de la Ponència de l'Estatut de l'any 2006

- 7 Per a conviure cal un conjunt de normes. Els diputats, en el Parlament, fan i aproven aquestes normes, que s'anomenen

- ☒ lleis
☐ manaments

8 Indica quin és el nombre de diputats que hi ha al Parlament de Catalunya.

-
☐ 3	☐ 100
☐ 57	☒ 135
☐ 95	☐ 250

9 Relaciona cadascun dels grups i subgrups parlamentaris amb el seu logotip.

Sistemes de votació

Al Parlament hi ha diversos sistemes de votació:

- la **votació per assentiment**, quan ningú no es mostra contrari al que proposa el president.
- la **votació ordinària**, que actualment es fa de manera electrònica. Els diputats premen un botó que indica si voten *sí*, *no* o *abstenció*. Als plafons es mostra un esquema dels escons segons el que ha votat cada diputat: color verd (que indica *sí*), vermell (*no*) o taronja (*abstenció*).

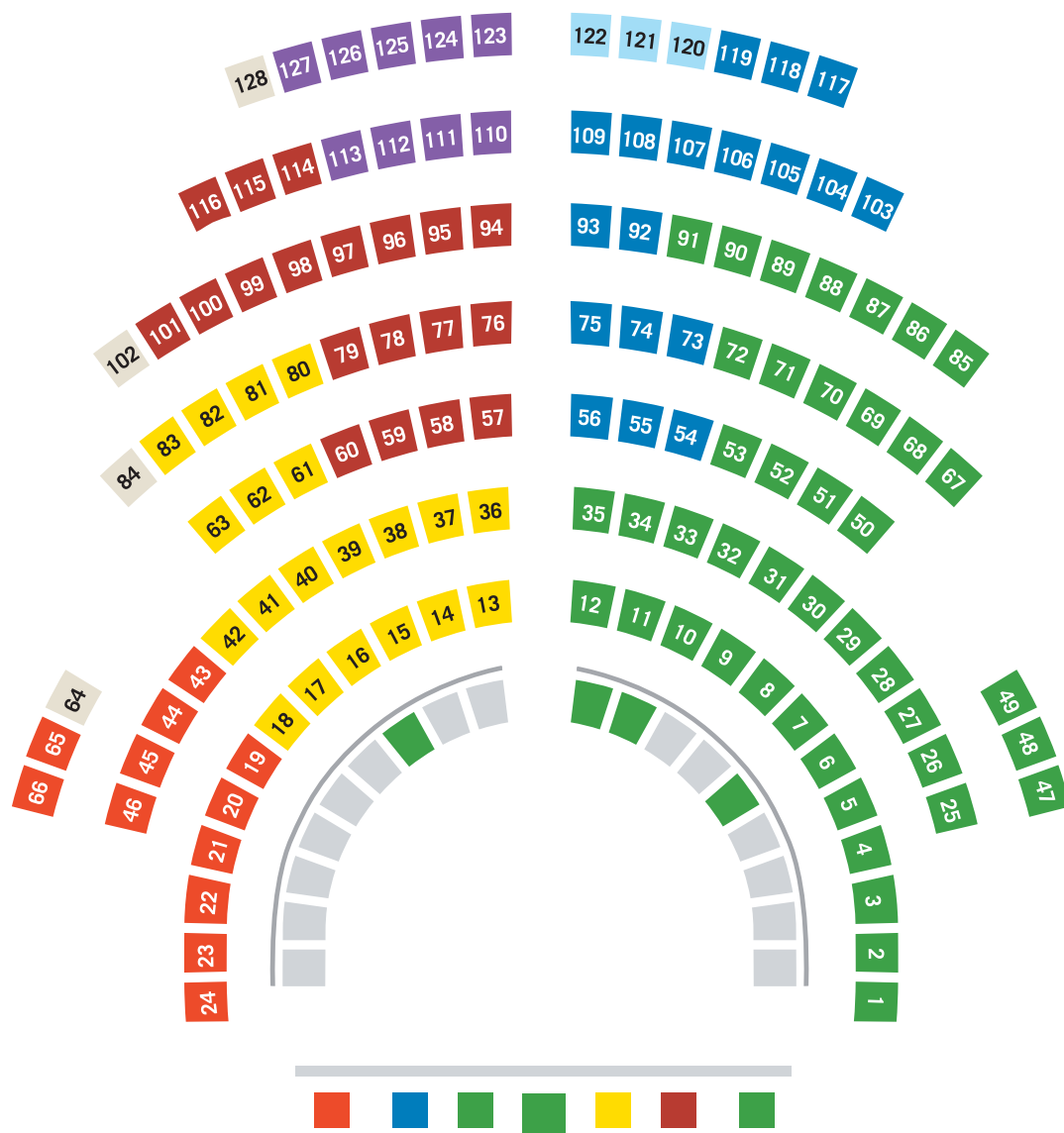
Plafó de votació ordinària

Votació secreta amb paperetes

- la **votació secreta**, que es pot fer amb paperetes o bé pel sistema electrònic; en aquest darrer cas, no queda indicat en els plafons el que ha votat cada diputat.
- la **votació pública per crida**, en què el secretari o secretària de la Mesa crida el nom de cada diputat i aquest respon *sí*, *no* o *abstenció*.

Distribució dels escons del Saló de Sessions X legislatura

- Grup Parlamentari de Convergència i Unió
- Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya
- Grup Parlamentari Socialista
- Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya
- Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa
- Grup Parlamentari de Ciutadans
- Grup Mixt
- Banc de govern
- Consellers que no són diputats

Com es fa

Origen d

Govern

Projecte de llei

Mesa del Parlament

Junta de Portaveus

Ple del Parlament

Si no es retorna

Comissió

Compareixença d'organitzacions

Ponència

Elabora un informe

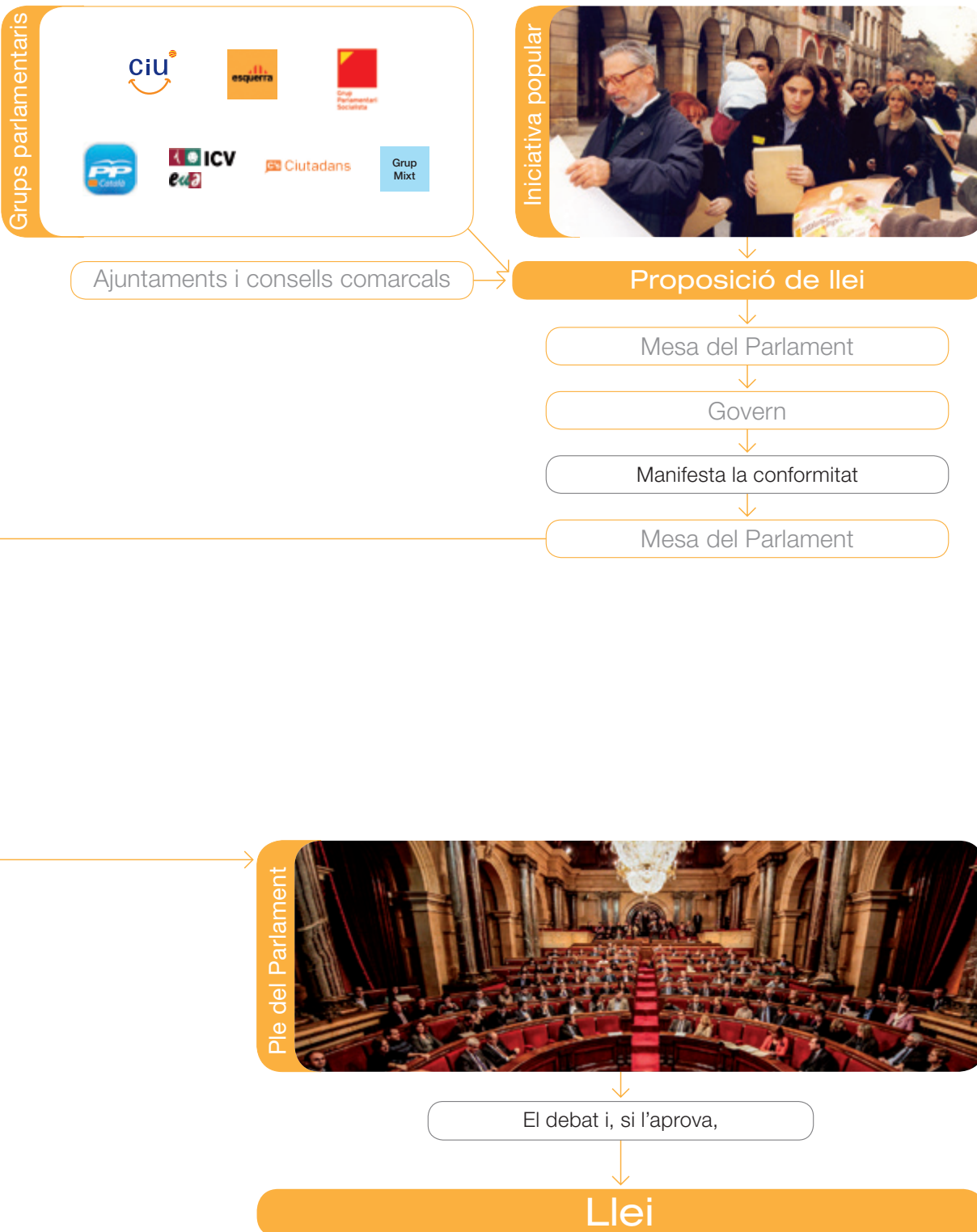
Elabora un dictamen

Comissió

a una llei?

e les lleis

Per a saber-ne més

El Parlament representa el poble de Catalunya i el seu òrgan màxim és el Ple, en el qual es reuneixen tots els diputats.

Ple del Parlament

Per què elegim representants?

Elegim representants perquè si, per a decidir sobre qualsevol qüestió, ens haguéssim de reunir els més de set milions de catalans, no cabríem enlloc. I si en la reunió haguéssim de parlar tots, encara que només fos un minut cadascun, comptant que el Parlament fos obert dia i nit cada dia de l'any, cadascun de nosaltres sols ho podria fer un cop cada tretze anys. És evident que d'aquesta manera no podríem decidir sobre gaires coses.

Per això, com feu a classe quan escolliu un delegat o delegada, el que fem els catalans és elegir 135 ciutadans perquè ens representin.

Sempre s'elegeixen 135 representants, tant si vota molta gent com si en vota poca. I també has de saber que, si una persona més gran de divuit anys no va a votar, podem dir que són els altres els qui elegeixen els seus representants, ja que els que van a votar escullen els representants de tothom.

Dia d'eleccions en un col·legi electoral

Qui són actualment els diputats del Parlament de Catalunya?

Els diputats del Parlament són les 135 persones que els ciutadans més grans de divuit anys van elegir, el 25 de novembre de 2012, perquè representessin tots els catalans.

Com s'organitzen els diputats en el Parlament?

Els candidats al Parlament es presenten en les llistes electorals de diferents partits polítics o coalicions. Un cop elegits els representants del poble, aquests s'agrupen en grups parlamentaris. Així, un grup parlamentari és format pel conjunt de diputats d'un partit polític o una coalició electoral que ha obtingut un mínim de cinc representants. Actualment hi ha set grups parlamentaris: Convergència i Unió, Esquerra Republicana de Catalunya, Socialistes, Partit Popular de Catalunya, Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, Ciutadans i Grup Mixt.

Mesa del Parlament

Quines funcions té el Ple del Parlament?

Un cop constituït, el primer que fa el Ple és elegir la Mesa, que és l'òrgan que dirigeix el Parlament.

Elecció d'Artur Mas i Gavarró com a president de la Generalitat

Fet això, elegeix d'entre els seus membres —és a dir, d'entre els diputats— el president o presidenta del govern de la Generalitat i aprova el programa de govern que la persona elegida ha presentat. És a dir, primer crea el Govern i després el controla i l'impulsa a fer feina.

Intervenció d'Oriol Junqueras, en una sessió de control

De la mateixa manera, el Ple té la funció de legislar, és a dir, de fer lleis. És el que s'anomena *funció legislativa*.

El Ple també aprova els pressupostos. El conseller d'Economia i Finances cada any lliura els pressupostos a la presidenta del Parlament i als membres dels diversos grups parlamentaris.

Després, el Ple debat els pressupostos i els aprova.

El Ple pot presentar propostes de lleis al parlament de l'Estat, com ara la proposta d'Estatut.

Publicacions oficials

10 Els diputats al Parlament representen només les persones que els han votat o tots els catalans?

Representen tots els catalans.

11 Quants grups parlamentaris hi ha actualment al Parlament?

Actualment hi ha set grups parlamentaris.

12 Quins són els grups parlamentaris que hi ha actualment al Parlament?

Grup Parlamentari de Convergència i Unió

Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya

Grup Parlamentari Socialistes

Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya

Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra

Unida i Alternativa

Grup Parlamentari de Ciutadans

Grup Mixt

13 Què és la Mesa del Parlament?

La Mesa del Parlament és l'òrgan que dirigeix el treball del Parlament.

14 Quines són les principals funcions del Parlament?

Les funcions d'elecció, control i impuls de l'acció del Govern, la funció legislativa i l'aprovació del pressupostos de la Generalitat.

Altres espais de treball

Hi ha sales, despatxos i dependències de l'edifici que no has pogut veure durant la teva visita. Això és així perquè són espais de treball i activitat parlamentària habitual. Ara bé, alguns dels espais més interessants s'obren al públic en diades especials, com l'Onze de Setembre.

Perquè puguis saber com són, aquí te'n posem algunes imatges:

Despatx oficial de
la presidència
del Parlament

Despatx de treball
de la presidenta del
Parlament

Sala de Mesa
i Portaveus

Sala de Ponències
i Comissions

L'estatut diu...

Capítol II, article 29.2. «Els ciutadans de Catalunya tenen dret a elegir llurs representants en els òrgans polítics representatius i a presentar-s'hi com a candidats, d'acord amb les condicions i els requisits que estableixen les lleis.»

Puja a la tribuna i presenta la teva candidatura.

Escriu el teu discurs com a candidat/a a diputat/ada.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

PARLAMENT DE CATALUNYA